

# Przydatność fińskiego, ogólnokrajowego systemu zbierania danych z OIT

## Usefulness of the Finnish system of intensive care data collection

Jan Adamski

*Oddział Intensywnej Terapii Szpitala Centralnego w Pori, Finlandia*

W Polsce, w odróżnieniu od większości krajów europejskich, nie ma krajowego systemu zbierania i analizowania danych dotyczących przebiegu i wyników leczenia chorych na oddziałach intensywnej terapii. Powoduje to, że umyka wiele istotnych informacji dotyczących liczby hospitalizacji na poszczególnych oddziałach oraz dotyczących skuteczności stosowanych w nich metod terapeutycznych oraz ich finansowania. Podnoszę ten problem, gdyż od wielu lat pracuję w Finlandii, gdzie taki system działa i dostrzegam jego przydatność na co dzień.

W 1994 roku utworzono konsorcjum fińskich oddziałów intensywnej terapii (OIT), powierzając firmie Intensium ([www.intensium.fi](http://www.intensium.fi)) zbieranie i opracowywanie danych wpływających z poszczególnych oddziałów. Gromadzone są między innymi dane demograficzne chorych, a także informacje takie jak: rozpoznanie, przebieg leczenia, a także jego wyniki, odnotowywane w następujących momentach: w chwili wypisania z oddziału intensywnej terapii, zakończenia hospitalizacji, a ostatnio również po upływie sześciu miesięcy od zakończenia hospitalizacji. Stan ogólny pacjentów jest oceniany za pomocą skal APACHE II, SAPS II i SOFA, a nakład pracy za pomocą skali TISS-28.

Zbieranie wielu szczegółowych danych z fińskich oddziałów intensywnej terapii jest możliwe dzięki wyposażeniu ich w kliniczne systemy informatyczne. Dzięki nim automatycznie gromadzone są informacje z monitorów funkcji życiowych, respiratorów, a także wyniki badań laboratoryjnych. Jako podstawowy wskaźnik oceny skuteczności leczenia służy standaryzowany współczynnik śmiertelności (SMR, *standardized mortality rate*), który jest ilorazem liczby wszystkich zgonów oraz liczby zgonów przewidywanych przez model prognostyczny SAPS II.

Uczestnictwo w konsorcjum przynosi oddziałom intensywnej terapii wymierne korzyści. Regularnie otrzymują raporty dotyczące swojej działalności, a także wyniki leczenia na innych oddziałach, co umożliwia prowadzenie analiz porównawczych. Ponadto dwa razy w roku są organizowane ogólnokrajowe spotkania, których celem jest omówienie

wyników pracy oraz przedstawienie wniosków. Korzyści płynące z wdrożenia krajowego systemu zbierania danych z oddziałów intensywnej terapii dobrze ilustruje opublikowana ostatnio praca Reinikainena i wsp. [1]. Autorzy na podstawie danych uzyskanych z bazy Intensium porównali skuteczność leczenia 85 547 dorosłych pacjentów przyjętych na fińskie OIT w latach 2001–2004 i 2005–2008. Stwierdzono zmniejszenie śmiertelności w latach 2005–2008, mimo że stan chorych przy przyjęciu w tym okresie był cięższy.

Poprawę skuteczności leczenia autorzy wiążą z ustaleniem i rygorystycznym przestrzeganiem wskazań do leczenia na OIT oraz z zastosowaniem bardzo agresywnych form terapii. Ponadto z chwilą przejścia choroby z fazy ostrej w przewlekłą pacjenci są przenoszeni z OIT na inne, przeznaczone do tego celu. Ścisłe przestrzega się zasady unikania uporczywej terapii. Przy okazji wykazano, że w latach 2005–2008 opieka sprawowana nad pacjentami wypisanymi z OIT była prawidłowa.

Wprowadzenie systemu zbierania i analizowania danych z OIT umożliwia ujawnienie „słabych punktów” poszczególnych oddziałów, a w konsekwencji podjęcie działań naprawczych. System ułatwia zarządzanie OIT i racjonalizuje działania naprawcze.

Większość polskich OIT nie różni się od oddziałów fińskich ani pod względem wyposażenia, ani wykształcenia zatrudnionych w nich lekarzy. W związku z tym szkoda, że nie ma ogólnokrajowego systemu zbierania danych, który umożliwiłby ocenę skuteczności działania poszczególnych oddziałów.

### Piśmiennictwo:

1. Reinikainen M, Musalo P, Hovilehto S, et al.: Association of automated data collection and data completeness with outcomes of intensive care. A new customised model for outcome prediction. *Acta Anaesthesiol Scand* 2012; 56: 1114–1122.

### Adres do korespondencji:

dr. n. med. Jan Adamski  
 Satakunnan sairaanhoitopiiri  
 Sairaalantie 3, 25800 Pori  
 e-mail: [jan.adamski@satshp.fi](mailto:jan.adamski@satshp.fi)